

2023

ЕКОНОМІКА ТА ПІДПРИЄМНИЦТВО В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

*Матеріали Всеукраїнської науково-
практичної конференції*

01 лютого 2023 року

Житомир
Поліський національний університет

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА НААН
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

**ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім.
Ю.ФЕДЬКОВИЧА**

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРЕНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЇ ім. С.З. ГЖИЦЬКОГО**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
«Економіка та підприємництво в умовах сучасних викликів»**

01 лютого 2023 року

Житомир – 2023

Рецензенти:

Гринько Тетяна – доктор економічних наук, професор, декан факультету економіки Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

Бавико Олександр – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри підприємництва і торгівлі Національного університету «Одеська політехніка».

Е40 Економіка та підприємництво в умовах сучасних викликів : матеріали збірника Всеукраїнської науково-практичної конференції, 01 лютого 2023 р. Житомир : Поліський національний університет, 2023. 455 с.

До збірника ввійшли матеріали доповідей учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Економіка та підприємництво в умовах сучасних викликів», присвячених розв'язанню актуальних проблем економіки, інноваційно-інвестиційних інструментів стимулювання соціально-економічного розвитку регіонів, нових викликів та можливостей України у глобальній економіці, стратегічних орієнтирів забезпечення бізнесу, розвитку торгівельної та біржової діяльності, туризму, маркетингу, логістики.

Відповідальність за зміст поданих матеріалів, точність наведених даних та відповідність принципам академічної доброчесності несуть автори.

Передрук, тиражування, розповсюдження інформації без письмового дозволу Поліського національного університету забороняється.

© Поліський національний університет, 2023.

Алінова Д. О.

СТАТИСТИЧНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ МЕТОДОМ СЕРЕДНІХ ЗНАЧЕНЬ І РОЗМАХІВ 233

Бездітко О.Є., Слоїкова М.А.

АНАЛІЗ СКЛАДУ І СТРУКТУРИ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПРАТ «ЛІКТРАВИ» 237

Бездітко О.Є., Меденко О. П.

УПРАВЛІННЯ ОПЛАТОЮ ПРАЦІ ПРАЦІВНИКІВ ПІДПРИЄМСТВА 242

Валінкевич Н.В., Клименко В.В.

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНО-ТУРИСТИЧНОГО ГОСПОДАРСТВА 246

Гуцул Т.А.

ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ МОЛОКОПРОДУКТОВОГО ПІДКОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ 250

Лановий А.О.

РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ: СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ 254

Огренич Ю.О., Сопіна А. Є.

ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ: СТАН, ДІЯЛЬНІСТЬ ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ 257

Осіпчук А.С., Данилюк В.С.

ЗАХОДИ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ СПИРТОВОЇ ТА ЛІКЕРО-ГОРІЛЧАНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ 262

Осіпчук А.С., Саган І. П.

ОЦІНКА РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА 266

Костриченко В.М., Мартинчук Б. В.

ВИКОРИСТАННЯ КЛАСТЕРНОГО АНАЛІЗУ В АНТИКРИЗОВОМУ УПРАВЛІННІ 271

Кучмєєв О.О.

НЕОБХІДНІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ МАРКЕТИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ПРОМИСЛОВИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ 277

Лановий Олексій Анатолійович

аспірант

кафедра економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом

Український державний університет залізничного транспорту

РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ: СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ

Ресурсний потенціал як категорія розглядається більшістю дослідників через розкриття особливостей понять ресурси та потенціал і попри широке поширення й досі немає однозначного визначення. Вченими висловлюються в край неоднозначні погляди на зміст поняття «ресурсного потенціалу». Прибічниками комплексного підходу до розуміння даної економічної категорії можна вважати Г.М. Александрову, Н.Г. Міценко, О.І. Кумечко [1-2], які отожднюють ресурсний потенціал зі всією сукупністю економічних ресурсів і здатностей підприємства, що відображають реальні можливості останнього реалізувати виробничий потенціал і досягати поставлених цілей розвитку. З позиції результату визначає ресурсний потенціал С.Е. Сердак [3], визначаючи цей термін як можливість застосування нематеріальних, трудових, фінансових ресурсів задля досягнення економічного розвитку підприємства. А.А. Томпсон, А.Дж. Стрикленд трактують ресурсний потенціал з позиції системного підходу, виділяючи в структурі останнього як інтелектуальні ресурси та нематеріальні активи, так і ринкові досягнення, якими володіє підприємство задля підтримки своїх конкурентних позицій [4].

Отже, узагальнюючи підходи до трактування категорії «ресурсний потенціал» варто відзначити, що, по-перше, більшість науковці все ж таки асоціюють ресурсний потенціал з наявними і прихованими ресурсами, єдина відмінність полягає в структуруванні тих видів ресурсів, які становлять його

основу, а, по-друге, розбіжність поглядів полягає в основному у відображенні функціонального призначення ресурсного потенціалу.

Специфіка діяльності підприємств залізничного транспорту накладає свій відбиток і на ресурсний потенціал. Відмінна особливість ресурсного потенціалу підприємств залізничного транспорту полягає в наступному:

по-перше, галузь залізничного транспорту є надзвичайно фондомісткою: на основні фонди підприємств залізничного транспорту припадає 9 % від загальної вартості основних фондів в країні. Станом на кінець 2021 року на балансі підприємств залізничної галузі перебувало 1970 тепловозів, 1595 електровозів, 22 паровози, 104,6 тис. вантажних вагонів, 3,7 тис. пасажирських вагонів, 19,7 тис. км залізничних колій та ряд інших груп основних засобів [5];

по-друге, підприємства залізничного транспорту забезпечують робочими місцями більше 300 тис. осіб або майже 2 % працездатного населення;

по-третє, велика пропускна здатність залізничної інфраструктури та відповідно значні обсяги роботи потребують проведення постійних заходів з відтворення основних фондів, а відповідно й залучення інноваційних ресурсів, здатних підвищити ефективність роботи підприємств галузі. Окрім цього потреба в сучасних зразках рухомого складу, проведенні технічного переозброєння основних фондів вимагає виконання значного обсягу наукових досліджень та залучення інноваційного потенціалу як співробітників, так і зовнішніх джерел створення новацій;

по-четверте, для задоволення потреб в перевезеннях та підтримки системних комунікацій зі споживачами підприємства залізничного транспорту активно застосовують різного роду системи інформаційно-маркетингового забезпечення та інструменти логістичної підтримки;

по-п'яте, складність зв'язків в системі функціонування підприємств залізничного транспорту вказує на значний організаційно-управлінський

потенціалу, що забезпечує формування інтегрованого середовища управління їх діяльністю;

по-шосте, значний техногенний вплив підприємств залізничного транспорту на природню екосистему вимагає від останніх проводити активні заходи в напрямку зниження негативного впливу на довкілля шляхом впровадження ресурсо- та енергозберігаючих технологій, проведення політики раціонального користування природніми ресурсами тощо.

Грунтуючись на визначеному вище та враховуючи існуючі підходи до розуміння змісту ресурсного потенціалу, ресурсний потенціал підприємств залізничного транспорту доцільно розглядати як сукупність наявних та залучених з зовні всіх видів ресурсів і можливостей, що формують здатність підприємств залізничної галузі надавати послуги з перевезення пасажирів і вантажів та підтримувати власну конкурентоспроможність на транспортному ринку.

Список використаних джерел

1. Александрова Г.М. Управління фінансовим ресурсозбереженням торговельних підприємств: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.08 @Гроші, фінанси і кредит@ / Донецький нац. ун-т економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського. Донецьк, 2009. 21 с.
2. Міценко Н.Г., Кумечко О.І. Ресурсний потенціал підприємства: сутність, структура, стратегія використання. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2010. Вип. 20.9. С. 193-198.
3. Сердак С.Е. Принципи ефективного управління ресурсами суб'єктів господарювання. *Академічний огляд*. 2008. № 2. С. 83-88.
4. Томпсон А.А., Стрикленд-III А.Дж. Стратегический менеджмент: концепции и ситуации для анализа / пер. с англ. 12-е изд. Москва: Вильямс, 2009. 928 с.
5. Транспорт України 2021. *Державна служба статистики України: веб-сайт*. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2022/zb/10/zb_Transpot.pdf/

Наукове видання

**Економіка та підприємництво
в умовах сучасних викликів**

Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції
(м. Житомир, 01 лютого 2023 р.)

Редактор: Скидан О.В.
Технічна редакція: Коценко М.С., Кільницька О.С., Булуй О.Г.
Комп'ютерна верстка: Коценко М.С., Кільницька О.С.
Обкладинка: Коценко М.С.

За додатковою інформацією
Звертатись за адресою:
Поліський національний університет,
бульвар Старий, 7, м. Житомир, 10008

Підписано до друку 23.02.2023
Гарнітура Times New Roman.
Формат 60*84/17 Гарнітура Times New Roman
Ум. друк.арк. 17,72

Поліський національний університет,
10008, м. Житомир, бульвар Старий, 7
Свідоцтво від 18.04.2009, серія ДК № 2830